

Dış Ticarete Akreditifli Ödemeler: UCP 600'e Göre Bankalarda Güncel Örnek Uygulamalar (Letter of Credits in Foreign Trade: Current Applications at Banks According to UCP 600)

Oğuzhan KODALAK^a Bayram TOPAL^b Ahmet Selçuk DİZKIRICI^c

^a Sakarya Üniversitesi, SBE, Uluslararası Ticaret EABD oguzhan.kodalak@hotmail.com

^b Doç.Dr., Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, btopal@sakarya.edu.tr

^c Yrd. Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, asdizkirici@sakarya.edu.tr

Anahtar Kelimeler

Dış Ticaret, UCP 600, Akreditif.

Jel Sınıflandırması

F10, F13, F40.

Özet

Bu çalışmada dış ticarete bir ödeme yöntemi olarak akreditifli ödeme şeklinin incelenmesi ve uygulamasının analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada literatür taramasının ardından bir katılım bankasından elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Söz konusu amaç doğrultusunda UCP 600'e göre akreditifli ödemelerin bankalardaki güncel uygulamaları; ülke, teyit, ithalat miktarı ve vade türü açısından irdelenmektedir.

Keywords

Foreign Trade, UCP 600, Letter of Credit.

Jel Classification

F10, F13, F40.

Abstract

In this study; letter of credit as a payment term in foreign trade is aimed to be evaluated by analyzing the application. Hence; data obtained from a participating bank is examined after the literature review. The current applications of letter of credit at banks according to UCP 600 are examined in terms of country, confirmation, importing amount and maturity type due to the purpose mentioned above.

1. Giriş

Günümüz dünyasında ülkeler birbirleriyle sosyal, ekonomik, politik ve kültürel ilişkiler içinde olup, değişik ölçülerde karşılıklı bağımlılık içindedirler. Uluslararası ekonomik ilişkilerin en eski ve en büyük kısmını da ülkelerin birbirinden mal ve hizmet alım satımı yani dış ticaret oluşturmaktadır. Ülkelerin farklı kambiyo rejimleri ve mevzuat yapılarına sahip olmalarından dolayı dış ticaretin boyutu iç ticaretle mukayese edildiğinde daha zor bir durum almaktadır.

Akreditifli ödemelerde; bankanın bir meblağa kadar belirli bir süre içinde belirli belgeler karşılığında ya da öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydıyla ihracatçıya ödeme yapılmasını veya ihracatçı tarafından keşide edilen poliçelerin kabul veya iştira edileceği ihracatçıya yazılı olarak taahhüt edilmektedir. Dolayısıyla akreditifli ödemeler bankanın güven fonksiyonu ve itibarını sağlayarak dış ticaretteki kaygının en aza indirilmesine yardımcı olan bir ödeme yöntemidir.

Akreditif uygulamalarında meydana gelen farklılıkların standart kurallar çerçevesinde uygulanmasını sağlamak amacıyla Uluslararası Ticaret Odası (ICC) tarafından “Yeknesak Kurallar ve Uygulamalar (UCP) Revizyonları” yayınlanmıştır. Bunlar genel kabul görmüş kurallar olup bu alanda en son düzenleme ise UCP 600 ile 1 Temmuz 2007’de yapılmıştır. Akreditifli ödeme yönteminin kullanılmasında; bankanın hata yahut eksiklere istinaden ödeme yapmaması anlamına gelen “rezerv” uygulamada sıkça karşılaşılan bir sorun olup UCP 600 ile birlikte rezerv uygulamalarının asgari düzeye inmesi, akreditifin geleceğinin güvence altına alınması, kullanımının kolaylaşması amaçlanmaktadır.

Dış ticarete bir ödeme yöntemi olarak akreditifli ödeme şeklinin incelenmesini ve uygulamasının analizini amaçlayan bu çalışmada Giriş kısmının ardından Akreditifli Ödemeler; Tanım ve Tarihçesi, İşleyişi ve Türkiye’de Akreditif Uygulamaları itibarıyla incelenmiştir. UCP 600’ün değerlendirildiği üçüncü bölümde eski revizyonlar ve değişim ihtiyacı anılmaktadır. Çalışmanın bir sonraki bölümünde ise bir katılım bankasından 2013 yılında gerçekleştirilen ithalatta akreditifli ödeme yöntemine dair ulaşılan bilgiler SPSS 20.0 programı kullanılarak ülke, teyit, ithalat miktarı ve vade türü açısından Pearson Ki-Kare testiyle analiz edilmiştir.

2. Akreditifli Ödemeler

2.1 Akreditifin Tanımı ve Tarihçesi

Akreditif; dış ticarete ödeme ve kredi fonksiyonları olan bir bankacılık işlemidir, “accredits” kelimesinden türemiş olup itibar etmek, onaylamak, temin etmek anlamına gelmektedir ki alıcı ile satıcının birbirlerini tanımadığı durumlarda bir veya daha fazla bankanın taahhütte bulunmasıyla taraflar arasında güven oluşmasını sağlamaktadır (Bölükbaşı, 2008: 21-22).

Akreditif, alıcının (amir) talep ve talimatına dayanarak, bir bankanın (amir bankası) belli bir paraya kadar, belirli bir vade dâhilinde, belli belgeler karşılığında ve öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydıyla satıcıya (lehdar) ödeme yapacağını, lehdar tarafından keşide edilen poliçeleri kabul veya iştira edeceğini satıcıya karşı yazılı olarak taahhüt etmesidir (Arzova, 2006: 255).

Anlaşılabacağı üzere akreditif; bankalar tarafından verilen bir şartlı ödeme taahhüdü olup diğer ödeme yöntemleriyle karşılaştırıldığında daha kapsamlı bir ödeme yöntemi olarak gözükmektedir.

Akreditiflerin ilk örnekleri çok eski çağlarda ilk olarak Atina’da görülmüş ve “trapezitai” adı verilen özel bankerler arasında kullanılmıştır (Bölükbaşı, 2008: 23). Akreditifin kelime olarak ilk kullanımı ise “Traveler’s Letter of Credit” olarak 18. yüzyılda gerçekleşmiş olup 1840’larda ise Londra’da bankalar arasında uluslararası ticaret işlemleri için kullanılmıştır. 19. yüzyılda dünya ticaretinde İngiliz hâkimiyeti söz konusu olduğundan kullanılan para birimi İngiliz Sterlini’dir ve bu sebepten dolayı akreditif Anglo-Sakson hukuk çevrelerinde doğmuş ve oradan dünya ticaret hayatında uygulama alanı bulmuştur (Demir, 2010). Akreditifin önemi uluslararası alanda özellikle 1. ve 2. Dünya Savaşları’ndan sonra artış göstermiş böylelikle akreditifli ödeme yöntemi küresel anlamda kabul gören bir ödeme şekli hâlini almıştır (Bölükbaşı, 2008).

Uluslararası alanda akreditif işlemlerinin uygulamadan doğan farklılıklarını gidermek amacıyla yapılacak olan çalışmaların sevk ve idare görevi ICC’ye verilmiştir. Bu kurallar ilk olarak 1929 Amsterdam Konferansı’nda bir tasarı olarak onaylanmış ve bu tasarı yalnızca Fransa ve Belçika bankalarının kabul edilmiştir (Demir, 2010). Çeşitli uluslararası kongrelerde yapılan düzenlemelerden sonra nihayet 1962 revizyonunda İngiltere ve Commonwealth ülkeleri tarafından kabul edilmesi ile birlikte akreditif uluslararası ticarete kabul görmeye başlamıştır (Bölükbaşı, 2008). 1974, 1983 ve 1993 revizyonlarında dünyada yaşanan gelişmeler ve değişimler ışığında doğan ihtiyaçlar

doğrultusunda kurallar çeşitli revizeler yapılarak akreditifle ilgili işlemler güncel hale getirilmiştir (Bölükbaşı, 2008: 24). 1983'ten sonra UCP 400 ve 1994'ten itibaren UCP 500 kullanılmışsa da uluslararası ticarete akreditifle ilgili olarak 1 Temmuz 2007'den bugüne UCP 600 kuralları uygulanmaktadır (Demir, 2010: 23).

2.2 Akreditifin İşleyişi

Dış ticarete alıcı ve satıcının birbirlerini tanımamasından dolayı farklı ülkelerde farklı kambiyo rejimleri uygulanmaktadır. Dolayısıyla taraflar güvensizlik ve risk içinde bulunmaktadır. Satıcı sattığı malların ücretini vaktinde tahsil etmeyi, alıcı ise bedelini ödediği/ödeyeceği malları anlaşılan tarihte teslim almayı istemektedir. Sözü edilen şartlar altında akreditif her iki taraf için de güvenli bir ödeme şeklidir.

Akreditifin tarafları ise şu şekildedir:

Akreditif Amiri: İthalatı gerçekleştiren firma olup bankasına akreditif açma talimatını vererek işlemi başlatan taraftır.

Amir Banka: Akreditif amirinden aldığı talimata dayanarak akreditifi açan bankadır.

İhbar Bankası: Amir bankadan aldığı akreditif metninde kendisine verilen görev gereğince akreditifi lehtara ya da onun bankasına ihbar eden yani lehine akreditif açıldığını bildiren ve şartlarını ona göre tebliğ eden bankadır.

Akreditif Lehtarı: Akreditif lehtarı ihracatçı firma olup, kendisine ihbar edilen akreditif şartlarına göre malı gönderen, buna karşılık da vesaiki de bankasına ibraz eden taraftır.

Teyit Bankası: İlgili akreditifte belirtilen şartların eksiksiz olarak yerine getirilmesi halinde ödeme yapma veya poliçe kabul etme taahhüdüne giren bankadır.

İştira Bankası: İştira kelime anlamı olarak satın almak anlamına gelmesine karşın dış ticaretteki anlamı ise yetkili kılınan bankanın akreditif şartlarına uygun vesaik karşılığında derhal ödeme yapması ya da ödeme taahhüdü altına girmesidir. Dolayısıyla ödeme yapan ya da ödeme yükümlülüğünü üstlenen banka "iştira bankası" olarak adlandırılmaktadır.

Rambursman Bankası: Rambursman bankası amir bankanın ödeme ajanıdır. Amir bankadan aldığı ödeme talebi üzerine akreditif bedelini öder ve amir bankanın hesabına borç kaydeder.

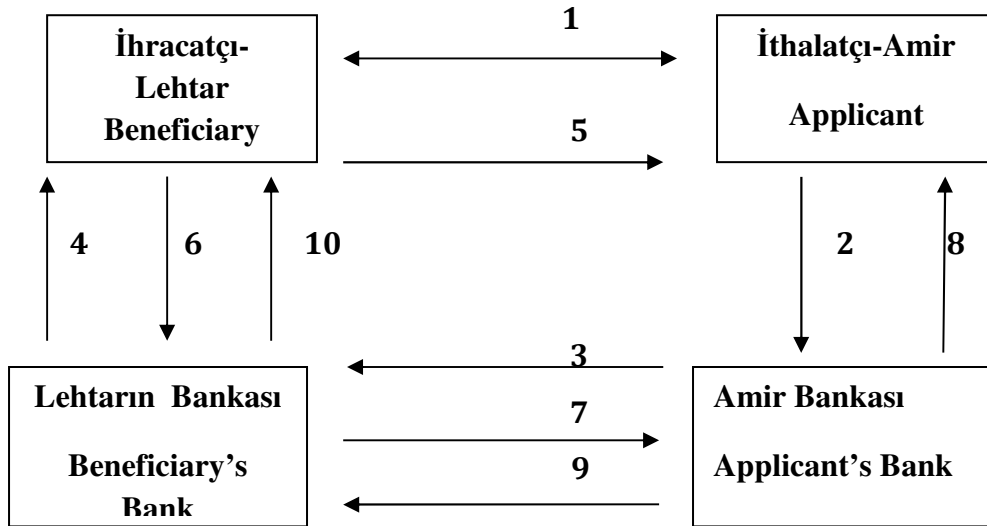
Şirinpınar'a göre (2012) genel anlamda ise akreditifli ödeme yönteminin işleyişi aşağıda açıklanmıştır:

- 1) Alıcı ile satıcı arasında ön görüşme yapılır.
- 2) Amir bankasına başvurarak akreditif açtırır.

- 3) Amir banka akreditif mektubunu hazırlayıp lehtar bankaya gönderir.
- 4) Lehtar bankanın incelemesinden sonra akreditif ihracatçıya ihbar edilir.
- 5) İhracatçı akreditifi inceleyerek malları sevk eder.
- 6) Lehtar ihracat sevk belgelerini bankasına sunar.
- 7) Akreditif teyitli ise ödeme lehtar banka tarafından amir bankaya 7 iş günü içinde yapılır ve gerekli dokümanlar gönderilir.
- 8) Amir banka ilgili belgeleri amire sunar ve mal bedelini tahsil eder.
- 9) Akreditif teyitsiz ise amir banka tarafından mal bedeli havale edilir.
- 10) İhracatçıya ödeme yapılır.

Akreditifli ödeme şeklinin işleyişi Şekil 1'de yukarıdaki sıralamaya istinaden gösterilmektedir:

Şekil 1: Akreditifin İşleyişi

Kaynak: Şirinpınar (2012: 32).

Akreditifler genel anlamda dört ayrı grupta sıralanmaktadır:

- 1) Ödeme Sorumluluğu Açısından Akreditifler
 - a) Teyitli Akreditif
 - b) Teyitsiz Akreditif
- 2) Ödeme Koşullarına Göre Akreditifler
 - a) Görüldüğünde Ödemeli Akreditifler
 - b) Vadeli Akreditif
 - c) Kabul Kredili Akreditif
- 3) Kullanılış Amaçlarına Göre Akreditifler
 - a) Adi Akreditif

- b) Devredilebilir Akreditif
- c) Kırmızı Şartlı Akreditif
- d) Yeşil Şartlı Akreditif
- e) Karşılıklı Akreditif
- f) Rotatif Akreditif

4) Dış Ticarete Yaygın Olarak Kullanılan Akreditifler

- a) Dönülemez Vadeli Akreditif
- b) Dönülemez Teyitli Vadeli Akreditif
- c) Dönülemez Peşin Akreditif
- d) Dönülemez Teyitli Peşin Akreditif

2.3 Türkiye’de Akreditif Kullanımı

Türkiye’de 2012-2014 yılları arasında ödeme şekillerine göre yapılan dış ticaret işlemlerinde akreditifin payı aşağıda gösterilmektedir:

Tablo 1: Ödeme Şekillerine Göre Türkiye’nin Dış Ticaret Rakamları (2012-2014)

2012	İthalat (Bin USD)	Payı (%)	İhracat (Bin USD)	Payı (%)
Peşin	108.000.257	% 45,65	21.875.516	% 14,34
Mal Mukabili	70.734.281	% 29,90	87.324.963	% 57,27
Vesaik Mukabili	14.985.436	% 6,33	24.409.530	% 16,01
Akreditif	22.540.652	% 9,52	14.328.538	% 9,39
Diğer (Bedelsiz, Özel Takas, Bağlı Muamele, Özel Hesap)	6.676.509	% 2,82	1.737.342	% 1,13
Vadeli Akreditif	12.404.823	% 5,24	2.518.118	% 1,65
Kabul Kredili Akreditif	172.928	% 0,07	50.325	% 0,03
Kabul Kredili Mal Mukabili	452.635	% 0,19	71.411	% 0,04
Kabul Kredili Vesaik Mukabili	577.619	% 0,24	145.993	% 0,09
TOPLAM	236.545.141	% 100	152.461.737	% 100

2013	İthalat (Bin USD)	Payı (%)	İhracat (Bin USD)	Payı (%)
Peşin	117.639.578	% 46,74	15.136.099	% 9,97
Mal Mukabili	77.764.400	% 30,90	93.795.859	% 61,78
Vesaik Mukabili	15.523.196	% 6,16	25.878.334	% 17,04
Akreditif	21.271.411	% 8,45	12.280.664	% 8,08
Diğer (Bedelsiz, Özel Takas, Bağlı Muamele, Özel Hesap)	6.056.605	% 2,40	2.004.279	% 1,32
Vadeli Akreditif	12.205.980	% 4,85	2.419.749	% 1,59
Kabul Kredili Akreditif	171.057	% 0,06	38.254	% 0,02
Kabul Kredili Mal Mukabili	473.676	% 0,18	117.414	% 0,07
Kabul Kredili Vesaik Mukabili	555.348	% 0,22	131.987	% 0,08
TOPLAM	251.661.251	% 100	151.802.639	% 100
2014	İthalat (Bin USD)	Payı (%)	İhracat (Bin USD)	Payı (%)
Peşin	107.883.852	% 48,93	13.509.228	% 9,34
Mal Mukabili	65.674.467	% 29,79	94.735.947	% 65,56
Vesaik Mukabili	13.691.695	% 6,21	22.069.899	% 15,27
Akreditif	16.837.769	% 7,63	10.140.699	% 7,01
Diğer (Bedelsiz, Özel Takas, Bağlı Muamele, Özel Hesap)	5.593.728	% 2,53	1.502.453	% 1,03
Vadeli Akreditif	9.742.468	% 4,41	2.258.121	% 1,56
Kabul Kredili Akreditif	109.766	% 0,04	38.940	% 0,02

Kabul Kredili Mal Mukabili	463.044	% 0,21	103.151	% 0,07
Kabul Kredili Vesaik Mukabili	453.487	% 0,20	126.854	% 0,08
TOPLAM	220.450.276	% 100	144.485.292	% 100

Kaynak: TÜİK (2014)

Tablo incelendiğinde Türkiye'nin ithalatında en çok kullanılan ödeme yöntemlerinin sırasıyla peşin, mal mukabili, akreditifli ve vesaik mukabili ödeme şeklinde olduğu görülmektedir. İhracatta kullanılan ödeme yöntemleri ise sırasıyla mal mukabili, vesaik mukabili, peşin ve akreditifli ödemedir. İthalatta peşin ödemenin payının % 50 ve ihracatta mal mukabili ödemenin payının da % 60 civarında olması Türk işletmeleri açısından çok büyük bir dezavantaj olarak yorumlanmaktadır. Akreditifin payı 2012 yılında ithalatta % 9,52 iken ihracatta ise bu oran % 9,39 dolaylarında bir seyir izlemektedir. 2013 ve 2014 yıllarında ise akreditifin oranının giderek gerilediği 2014 yılına gelindiğinde hem ithalatta hem de ihracatta % 7 bandına kadar düştüğü görülmektedir.

3. UCP 600 Kurallarının Değerlendirilmesi ve Getirilen Yenilikler

3.1 UCP 600'e Geçiş

UCP 600 revizyon çalışmalarına başlandığında akreditifler altında ibraz edilen belgelerin takriben % 70'inin rezervler nedeniyle ilk ibrazda geri çevrildiği görülmektedir (Gül, 2010: 50).

ICC ilk kez 1933 yılında birçok ülkede uygulanan birbirinden ayrı oluşmuş düzenlemeleri "yeknesak kurallar", bir başka deyişle "bir örnek kurallar" başlığı altında birleştirmiş ve söz konusu kurallar 1951 yılına kadar dünya genelinde tacirler tarafından kabul gördükten itibaren 1962, 1974, 1983, 1993 ve son olarak da 2007'de güncellenmiş bulunmaktadır (Kring, 2009).

UCP düzenlemelerini yayınlayanlar ticari anlamdaki gelişmeleri yakından takip etmişlerdir. Dolayısıyla da gerekli olduğu sürece düzenleme yoluna gitmişlerdir. Yapılan revizyonlar incelendiğinde 1974 revizyonu konteyner ve kombine taşımacılığındaki değişimler nedeniyle, 1983 revizyonu taşımacılık ve haberleşme alanındaki gereksinimlere yanıt verebilmek amacıyla, 1993 yılında yapılan revizyon ise; baskı ve bilgisayar sistemleriyle üretilen belgeleri görüntüleme ile elde edilen imzaları ve

elektronik haberleşme yöntemlerini dikkate almak maksadıyla gerçekleştirilmiştir (Yılmaz ve diğ., 2012).

Anlaşılacağı üzere UCP revizyonları çağın gereksinimlerine ayak uydurmak, işlem akışını kolaylaştırmak, taraflar arasında var olan anlaşmazlıkların önceden belirlenmiş birtakım kurallar altında çözümlenmesini sağlamak ve uygulamada görülen eksikliklerin giderilmesi ya da minimum düzeye indirgenmesini amaçlanmaktadır.

3.2 UCP 600 ile Getirilen Yenilikler

Akreditifli ödeme yönteminin gelişimi incelendiğinde bankaların önemli bir rol üstlendiği görülmektedir. Yıllar boyunca yayımlanan çeşitli revizyonlar ile müşterilerin ihtiyaçlarının karşılanması amaçlanmaktadır. Dolayısıyla uluslararası ticaretin riskli bir alan olmasından ötürü bu alanda gerekli düzenlemeleri yapan dünya çapında bir mahkeme ya da detaylı bir kanuna sahip olan uluslararası bir yapıya ihtiyaç duyulmaktadır.

ICC'nin 85 yıllık birikiminin bir göstergesi olarak ortak bir zemin ve asgari anlamda müşterek olarak UCP ve Bankacılık Uygulamaları (ISBP) kuralları oluşmuş ve bugünkü noktaya gelinmiştir. Ancak kuralların uygulanması ve anlaşılması, kurallara göre akreditif metinlerinin ve belgelerin hazırlanmasında süreç içinde yer alan tarafların bilgi ve hassasiyet düzeyleri farklılık göstermektedir (Polat, 2008).

Yeknesak kuralların düzenlenmesinde yapılan birinci değişiklik UCP 500 içerisinde yer alan 49 madde, UCP 600 kapsamında 39 maddeye indirilmiştir ki bu süreç bazı maddelerin kaldırılması bazı maddelerin ise birleştirilmesi şeklinde gerçekleşmiştir (Yılmaz ve diğ., 2012).

Aşağıdaki tablolarda sırasıyla UCP 500 ile UCP 600'ün sistematik yapıları izah edilerek, ilgili hususlar mukayese edilmektedir:

Tablo 2: UCP 500'ün Sistematik Yapısı

Ana Başlık	Madde	Konu
A. Genel Hükümler ve Tanımlar	1	Uygulama Alanı
	2	Akreditifin Anlamı
	3	Sözleşmeler Karşısında Akreditifler
	4	Mallar/Hizmetler/Yapılan İşler Karşısına Belgeler
	5	Akreditifin Açılmasına ve Değiştirilmesine İlişkin Talimat

B. Akreditifin Biçimi ve İhbarı	6	Dönülebilir/Dönülemez Akreditifler
	7	İhbar Bankasının Yükümlülüğü
	8	Bir Akreditifin Hükümsüz Kılınması
	9	Amir Bankalarının ve Teyit Bankalarının Yükümlülüğü
	10	Akreditifin Tipleri
	11	Tel Haberleşmesi ile Açılan Akreditifler ve Ön İhbarlı Akreditifler
	12	Tam ve Açık olmayan Talimat
B. Yükümlülükler ve Sorumluluklar	13	Belgelerin incelenmesine İlişkin Standart
	14	Akreditif şartlarına Uymayan (Çelişkili/Rezervli) Belgeler ve Bildiride Bulunma
	15	Belgelerin Geçerliliğine İlişkin Sorumluluk Alınmaması
	16	Mesajların Çekilmesine İlişkin Sorumluluk Alınmaması
	17	Mücbir Sebep
	18	Talimat Verilen Tarafın Eylemine İlişkin Sorumluluk Alınmaması
	19	Bankalar Arasındaki Rambursman Düzenlemeleri
D. Belgeler	20	Belgeleri Düzenleyenlere İlişkin Belirsizlik
	21	Belgelerin Düzenleyicilerinin veya İçeriklerinin Belirtilmemesi
	22	Akreditifin Açılış Tarihi Karşısında Belgelerin Düzenlenme Tarihi
	23	Deniz/ Okyanus Konşimentosu
	24	Ciro Edilemez Denizyolu Taşıma Senedi
	25	Charter Party Konşimentosu
	26	Çok Şekilli (Multimodal) Taşımaya İlişkin Taşıma Belgesi
	27	Havayolu Taşıma Belgesi
	28	Karayolu, Demiryolu veya Karasal Suyolu Taşıma Belgeleri

	29	Kurye ve Posta Makbuzları
	30	Navlun Komisyoncuları (Freight Forwarders) Tarafından Düzenlenen Taşıma Belgeleri
	31	"Güverte Üzerinde", "Yükletenin Tartı ve Sayımına Göredir", "Gönderenin İsmi"
	32	Temiz Taşıma Belgeleri
	33	Navlunu Ödenecek/Ödenmiş Taşıma Belgeleri
	34	Sigorta Belgeleri
	35	Sigorta Kapsamının Tipi
	36	Tüm Riskler ve Sigorta Kapsamı
	37	Ticari Faturalar
	38	Diğer Belgeler
E. Çeşitli Hükümler	39	Akreditif Tutarına, Miktarına ve Birim Fiyatına İlişkin İzinler
	40	Kısmi Sevkiyat ve Kısmi Kullanımlar
	41	Parti Parti Sevkiyat ve Kullanımlar
	42	Akreditif Vadesi ve Vesaikin İbraz Yeri
	43	Vade Bitimine İlişkin Sınırlama
	44	Vade Bitim Tarihinin Uzatılması
	45	İbraz Saatleri
	46	Sevk Tarihlerine İlişkin Genel İfadeler
	47	Sevkiyat Sürelerine İlişkin Tarih Terimleri
F. Devredilebilir Akreditif	48	Devredilebilir Akreditif
G. Akreditiften Doğan Paraların Temlik Edilmesi	49	Akreditiften Doğan Paraların Temlik Edilmesi

Kaynak: Yılmaz ve diğ., 2012: 391-393

Tablo 2'de görüldüğü gibi UCP 500 yedi ana başlık altında (1.Genel Hükümler ve Tanımlar, 2. Akreditifin Biçim ve İhbarı, 3. Yükümlülükler ve Sorumluluklar, 4.Belgeler,

5.Çeşitli Hükümler, 6.Devredilebilir Akreditif, 7.Akreditiften Doğan Paraların Temlik Edilmesi) toplam 49 maddeden oluşmaktadır.

Tablo 3: UCP 600'ün Sistematik Yapısı

Madde	Konu
1	UCP'nin Uygulanması
2	Tanımlar
3	Yorumlar
4	Sözleşmeler Karşısında Akreditifler
5	Mallar, Hizmetler veya Yapılan İşler Karşısında Belgeler
6	Kullanım Yöntemi, Vade Tarihi ve İbraz Yeri
7	Amir Bankanın Yükümlülüğü
8	Teyit Bankasının Yükümlülüğü
9	Akreditiflerin ve Değişiklerin İhbar Edilmesi
10	Değişiklikler
11	Telekomünikasyon Aracılığı İle Gönderilen, Ön İhbarı Yapılan Akreditifler ve Değişiklikler
12	Görevlendirme
13	Bankalararası Rambursman Düzenlemeleri
14	Belgelerin İncelenmesine İlişkin Standart
15	Uygun İbraz
16	Rezervli /Uygun Olmayan Belgeler, Rezerv Kaldırma ve Bildiri
17	Orijinal Belgeler ve Kopyalar
18	Ticari Fatura
19	En Az İki Farklı Taşıma Şeklini Kapsayan Taşıma Belgesi
20	Konşimento
21	Ciro Edilemez Denizyolu Taşıma Senedi
22	Charter Party Konşimento
23	Havayolu Taşıma Belgesi
24	Karayolu, Demiryolu veya Karasal Suyolu Taşıma Belgeleri
25	Kurye Alındısı, Posta Alındısı veya Postalama Sertifikası
26	"Güverte Üzerinde", Yükletenin Tartı, Sayım ve İçerik" Beyanı ve Navluna Ek Masraflar

27	Temiz Taşıma Belgesi
28	Sigorta Belgesi Kapsamı ve Tutarı
29	Vade Tarihinin veya İbrazın Son Gününün Uzatılması
30	Akreditif Tutarında, Mal Miktarında ve Birim Fiyatlarında Tolerans
31	Kısmi Kullanımlar veya Kısmi Yüklemeler
32	Kısımlar/Partiler Halinde Kullanımlar veya Yüklemeler
33	İbraz Saatleri
34	Belgelerin Geçerliliğine İlişkin Sorumluluk Üstlenilmesi
35	Mesajların İletilmesine ve Çeviriye İlişkin Sorumluluk Üstlenilmesi
36	Mücbir Sebep
37	Talimat Verilen Tarafın Eylemleri İçin Sorumluluk Üstlenilmemesi
38	Devredilebilir Akreditifler
39	Akreditiften Oluşacak Fonların Temliki

Kaynak: Yılmaz ve diğ., 2012: 394

Tablo 3'te ifade edilen UCP 600'ün sistematik yapısına bakıldığında ise UCP 500'den farklı olarak ana başlıkların kaldırıldığını ve her bir maddenin kendinden bağımsız ama sistematik bir devam sürecinde oluşturulduğu görülmektedir. Ayrıca UCP 500'de kullanılan 49 maddenin toplamda 39 maddeye indirildiği görülmektedir.

600'de görülen önemli sayılabilecek bir değişiklik; UCP 500 kapsamında 49 maddeden ayrı olarak ama UCP 500 içerisinde yer alan, akreditif kapsamında ibraz edilen belgelerin orijinal olup olmadığının belirlenmesi ve bu kapsamdaki düzenlemeleri netleştirmek amacıyla oluşturulan dört adet durum notunun "UCP 500'e Ait Bazı Konulardaki Yanlış Yorumlamaların Düzeltilmesi İçin ICC Durum Notları" başlığı altında ifade edilmesidir (Yılmaz ve diğ., 2012).

UCP 600 kapsamında getirilen bir diğer yenilik ise mevcut kuralların ve bu kurallar içerisindeki maddelerin istenildiğinde veya gerek duyulduğunda birinin veya birkaçının kapsam dışı bırakılmasıdır. Dolayısıyla taraflar diledikleri takdirde esnek bir yapı kullanabilmektedir. Bu durumun dezavantajı olarak ise akreditif hakkında yeterli bilgi sahibi olmayan tarafların korunmasız duruma getirilmesi görülmektedir.

4. UCP 600'e Göre Bankalarda Akreditif Uygulamalarının Değerlendirilmesi

UCP 600 düzenlemesinin uygulamadaki yerinin saptanması amacıyla yapılan bu çalışmada bir katılım bankasının akreditifli ödeme verileri analiz edilmiştir. Bankadan 2013 yılında gerçekleştirilen ithalatta akreditifli ödeme yöntemine dair elde edilen

veriler ülke, vade, teyit ve ithalat miktarı bağlamında SPSS 20.0 programında kullanılarak Pearson Ki-Kare testi ile değerlendirilmiştir.

Aşağıdaki tabloda ülke ve vade türü arasındaki ilişki irdelenmektedir.

Tablo 4: Ülke ve Vade Türü Arasındaki İlişki

Ülke		Vade Türü		Toplam
		Görüldüğünde Ödemeli	Vadeli	
ABD	Sayı	47	68	115
	Oranı	% 40,9	% 59,1	% 100
Almanya	Sayı	47	67	114
	Oranı	% 41,2	% 58,8	% 100
Bangladeş	Sayı	89	9	98
	Oranı	% 90,8	% 9,2	% 100
Çin Halk Cumhuriyeti	Sayı	900	389	1289
	Oranı	% 69,8	% 30,2	% 100
Endonezya	Sayı	132	24	156
	Oranı	% 84,6	%15,4	%100
Hindistan	Sayı	200	104	304
	Oranı	% 65,8	% 34,2	% 100
Hong Kong	Sayı	104	60	164
	Oranı	% 63,4	% 36,6	% 100
İsviçre	Sayı	39	52	91
	Oranı	% 42,9	% 57,1	% 100
İtalya	Sayı	59	114	173
	Oranı	% 34,1	% 65,9	% 100
Kore Cumhuriyeti (Güney Kore)	Sayı	161	201	362
	Oranı	% 44,5	% 55,5	% 100
Pakistan	Sayı	28	83	111
	Oranı	% 25,2	% 74,8	% 100
Tayvan	Sayı	115	102	217
	Oranı	% 53	% 47	% 100

Türkiye	Sayı	15	82	97
	Oranı	% 15,5	% 84,5	% 100
Vietnam	Sayı	208	2	210
	Oranı	% 99	% 1	% 100
Toplam	Sayı	2144	1357	3501
	Oranı	% 61,2	% 38,8	% 100

Tablodan görüldüğü üzere ABD'ye açılan 115 adet akreditifin 47 tanesi görüldüğünde ödemeli olup bu oran % 41'e denk gelirken, vadeli akreditiflerin sayısı 68 olup % 59'luk kısma karşılık geldiği anlaşılmaktadır. Diğer bir örnek olarak Çin'e açılan akreditiflerden ise yaklaşık % 70'inin görüldüğünde ödemeli % 30'unun da vadeli olduğu ifade edilmektedir.

Tablo 5: Ülke ve Vade Türü Arasında Ki Kare Testi

	Value	Df	Asymp.Sig (2 Sided)
Pearson Chi Square	542,780 ^a	13	,000
Likelihood Ratio	610,837	13	,000
N of Valid Cases	3501		

Vade türü ve ülke arasındaki ilişkiye istinaden aşağıdaki hipotezler kurulmuştur:

H₀: Ülke ve vade türü arasında bir ilişki yoktur.

H₁: Ülke ve vade türü arasında bir ilişki vardır.

Yukarıda yapılan Ki Kare Testine göre H₀ hipotezi güçlü şekilde reddedilmektedir yani ülke ile vade türü arasında bir ilişki olduğu açık bir şekilde görülmektedir. Dolayısıyla Türkiye, Pakistan, İtalya, ABD, Almanya gibi ülkelerde daha ziyade vadeli, Vietnam, Bangladeş ve Endonezya gibi ülkeler için daha çok görüldüğünde ödemeli işlemler ağırlık kazanmaktadır.

Aşağıdaki tabloda ise vade türü ve teyit arasındaki ilişki irdelenmektedir.

Tablo 6: Vade Türü ve Teyit Arasındaki İlişki

		Teyit		TOPLAM	
		Evet	Hayır		
Vade Türü	Görüldüğünde Ödemeli	Sayı	380	2061	2441
		Vade Türü Oranı	% 15,6	% 84,4	% 100
		Teyit Oranı	% 42,2	% 62,4	% 58,1
	Vadeli	Sayı	521	1241	1762
		Vade Türü Oranı	% 29,6	% 70,4	% 100
		Teyit Oranı	% 57,8	% 37,6	% 41,9
Toplam		Sayı	901	3302	4203
		Vade Türü Oranı	% 21,4	% 78,6	% 100
		Teyit Oranı	% 100	% 100	%100

Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere görüldüğünde ödemeli olan toplam 2441 sipariştten 380 tanesi teyitli iken 2061 tanesi teyitsizdir ve teyitli olanların oranı % 15,6 iken teyit içermeyen kısmın oranı ise % 84,4'tür. Vadeli olan akreditif sayısı ise toplam 1762 iken 521 tanesi teyitli olup bunun % 29,6'lık bir orana karşılık geldiği görülmektedir. Anlaşılacağı üzere vadeli akreditifte teyit oranı daha yüksek ise bile bu oran % 30'u ancak bulabilmektedir.

Tablo 7: Vade Türü ve Teyit Arasında Ki Kare Testi

	Value	Df	Asymp.Sig (2 Sided)	Exact Sig. (2 Sided)	Exact Sig. (1 Sided)
Pearson Chi Square	119,115 ^a	1	,000		
Continuity Correction ^b	118,285	1	,000		
Likelihood Ratio	117,762	1	,000		
Fisher's Exact Test				,000	,000
N of Valid Cases	4203				

Vade türü ve teyit arasındaki ilişkiye istinaden aşağıdaki hipotezler kurulmuştur:

H₀: Vade türü ile teyit arasında ilişki yoktur.

H₁: Vade türü ile teyit arasında ilişki vardır.

Yukarıdaki tablo için yapılan Ki Kare testine göre H₀ hipotezi reddedilmektedir yani vade türü ile teyit arasında önemli bir ilişki olduğu açık bir şekilde anlaşılmaktadır. Genel olarak her iki ödeme türünde de teyitsiz işlemlerin çoğunlukta olduğu ancak vadeli işlemlerde teyit durumunun görüldüğünde ödemeli olanlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Aşağıdaki tablo ise ülkelere göre teyit durumunu ifade etmektedir:

Tablo 8: Ülke ve Teyit İlişkisi

Ülke		Teyit		Toplam
		Evet	Hayır	
ABD	Sayı	91	24	115
	Oranı	% 79,1	% 20,9	% 100
Almanya	Sayı	77	37	114
	Oranı	% 67,5	% 32,5	% 100
Bangladeş	Sayı	0	98	98
	Oranı	% 0	%100	% 100
Çin Halk Cumhuriyeti	Sayı	71	1218	1289
	Oranı	% 5,5	% 94,5	% 100
Endonezya	Sayı	3	153	156
	Oranı	% 1,9	% 98,1	%100
Hindistan	Sayı	73	231	304
	Oranı	% 24	% 76	% 100
Hong Kong	Sayı	10	154	164
	Oranı	% 6,1	% 93,9	% 100
İsviçre	Sayı	85	6	91
	Oranı	% 93,4	% 6,6	% 100
İtalya	Sayı	106	67	173
	Oranı	% 61,3	% 38,7	% 100
Güney Kore	Sayı	17	345	362
	Oranı	% 4,7	% 95,3	% 100

Ülke		Teyit		Toplam
		Evet	Hayır	
Pakistan	Sayı	1	110	111
	Oranı	% 0,9	% 99,1	% 100
Tayvan	Sayı	13	204	217
	Oranı	% 6	% 94	% 100
Türkiye	Sayı	62	35	97
	Oranı	% 63,9	% 36,1	% 100
Vietnam	Sayı	2	208	210
	Oranı	%1	% 99	% 100
Toplam	Sayı	611	2890	3501
	Oranı	% 61,2	% 38,8	% 100

Tabloda ilk sırada yer alan ülkelerden ABD'ye açılan 115 akreditifin 91'inin yani % 79'unun teyitli olduğu oysa Çin'e açılan 1289 akreditifin 1218 tanesinin yani yaklaşık % 95'inin teyidin bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 9: Ülke ve Teyit İlişkisi İçin Ki Kare Testi

	Value	Df	Asymp.Sig (2 Sided)
Pearson Chi Square	1562,296 ^a	13	0,000
Likelihood Ratio	1318,899	13	,000
N of Valid Cases	3501		

Ülke ve teyit arasında kurulan ilişkiye göre aşağıdaki hipotezler kurulmaktadır:

H₀: Ülke ve teyit durumu arasında bir ilişki yoktur.

H₁: Ülke ve teyit durumu arasında bir ilişki vardır.

Ki kare testi uyarınca görülen Pearson Ki Kare testine göre H₀ reddedilmektedir dolayısıyla ülke ile teyit arasında bir ilişki olduğu anlaşılmaktadır. İsviçre, ABD, Almanya ve Türkiye gibi ülkelerde teyitli işlemlere daha çok rastlanırken, Bangladeş, Pakistan, Vietnam, Çin ve Tayvan gibi ülkelerde teyit işlemi nadiren görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda ise ithalat miktarının vade türü ile ilişkisi irdelenmektedir. Bu amaç doğrultusunda öncelikle açılan akreditifin tutarı aşağıda görüldüğü şekilde kategorilendirilmiştir:

- 1- 50.000 USD'den az
- 2- 50.000-100.000 USD arası
- 3- 100.000- 250.000 USD arası
- 4- 250.000-500.000 USD arası
- 5- 500.000 USD'den fazla

Tablo 10: İthalat Miktarı ve Vade Türü İlişkisi

	Kategorik İthalat						Toplam
		1	2	3	4	5	
Görüldüğünde Ödemeli	Sayı	620	704	628	255	234	2441
	Oranı	% 65,3	% 61,5	% 56,5	% 51,1	% 47	% 58,1
Vadeli	Sayı	330	440	484	244	264	1762
	Oranı	% 34,7	% 38,5	% 43,5	% 48,9	% 53	% 41,9
Toplam	Sayı	950	1144	1112	499	498	4203
	Oranı	% 100	% 100	% 100	% 100	% 100	% 100

Tablodan anlaşıldığı üzere 1. grupta yer alan, miktarı 50.000 USD'nin altında bulunan akreditiflerin % 65'i görüldüğünde ödemeli ve % 35'i ise vadeli oysa bu dağılım sonraki kategorilerde vadelinin lehine değişmekte olup 5. grupta yer alan, miktarı 500.000 USD'nin üzerinde olan akreditiflerin % 53'ünün vadeli olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 11: İthalat Miktarı ve Vade Türü İlişkisi İçin Ki Kare Testi

	Value	Df	Asymp.Sig (2 Sided)
Pearson Chi Square	62,073 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	62,006	4	,000
N of Valid Cases	4203		

İthalat miktarı ile vade arasındaki ilişkinin incelenmesi için kurulan hipotezler aşağıda gösterilmektedir:

H₀ : İthalatın miktarının büyüklüğü ile vade durumu arasında bir ilişki yoktur.

H₁: İthalatın miktarının büyüklüğü ile vade durumu arasında bir ilişki vardır.

Yukarıdaki tablo için yapılan Ki Kare testine göre H_0 reddedilmekte ve ithalat miktarının büyüklüğü ile vade türü arasında güçlü bir ilişki olduğu açık bir şekilde anlaşılmaktadır. İthalat miktarı arttıkça vadeli ithalat artarken, ithalat miktarı düştükçe görüldüğünde ödemeli ithalatın payının arttığı anlaşılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda ise kategorize edilmiş ithalat miktarına göre teyit durumunun ilişkisinin olup olmadığı araştırılmaktadır.

Tablo 12: İthalat Miktarı ile Teyit İlişkisi

		Kategorize Edilmiş İthalat					Toplam	
			1	2	3	4		5
Teyit	Evet	Sayı	112	141	185	157	306	901
		Oranı	% 11,8	% 12,3	% 16,6	% 31,5	% 61,4	% 21,4
	Hayır	Sayı	838	1003	927	342	192	3302
		Oranı	% 88,2	% 87,7	% 83,4	% 68,5	% 38,6	% 78,6
	Toplam	Sayı	950	1144	1112	499	498	4203
		Oranı	% 100	% 100	% 100	% 100	% 100	% 100

Yukarıda ifade edilen kategoriler ile teyit durumu arasındaki ilişkiyi gösteren tabloya göre 1. grupta yer alan akreditiflerde teyitli olma oranı yaklaşık % 12 iken, ilerleyen gruplarda söz konusu oran artmaktadır ve 500.000 USD'nin üzerinde açılan 5. grup akreditiflerin teyitli olma oranı % 61,4 olmaktadır.

Tablo 13: İthalat Miktarı ve Teyit İlişkisi Ki Kare Testi

	Value	Df	Asymp.Sig (2 Sided)
Pearson Chi Square	627,218 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	538,605	4	,000
N of Valid Cases	4203		

H_0 : İthalat miktarı ile teyit durumu arasında bir ilişki yoktur.

H_1 : İthalat miktarı ile teyit durumu arasında bir ilişki vardır.

İthalat miktarı ile teyit arasındaki ilişkiyi ortaya koyan Ki Kare testine göre sıfır hipotezinin reddedildiği ve ithalat miktarı ile teyitli olma durumu arasında çok güçlü bir ilişkinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla yukarıdaki tablodan da anlaşıldığı üzere ithalat miktarı arttıkça teyit oranını yükselmektedir.

5. Sonuç

Hızla gelişen teknoloji ve iletişim olanakları ile küreselleşme eğiliminin her geçen gün önem kazanması gibi nedenlerden dolayı uluslararası ticarete yönelim son yıllarda büyük miktarda artmış bulunmaktadır. Ancak dış ticaret uygulamaları; kültürler, kambiyo rejimleri ve ülkelerin iş yapış şekilleri gibi farklılıklar nedeniyle yurtiçi ticaretle mukayese edildiğinde daha riskli bir durum arz etmektedir. Dış ticaret işlemlerinde tarafların birbirlerini yeterince tanımıyor olması hem alıcının hem de satıcının ticari kaygılarını artırmaktadır. Dolayısıyla bir bankanın güven fonksiyonu ve itibarının devreye girmesiyle bu kaygının en aza indirgenmesi sağlanmaktadır. Akreditif belirli standartlar altında ve teknikler dâhilinde uygulanabilen uzman bir bilgi birikimi gerektiren ödeme yöntemidir. Akreditifli ödeme dış ticareti mümkün kılan bir güven unsuru olarak tanınsa da bankalar tarafından uygulanan komisyon masrafları ve karşılaşılan rezerv uygulamalarından dolayı uygulamada zaman zaman sorunlar yaşanmaktadır.

Türkiye'nin ithalatında en çok kullanılan ödeme yöntemleri sırasıyla peşin, mal mukabili, akreditifli ve vesaik mukabili ödeme olup ihracatta kullanılan ödeme yöntemleri ise sırasıyla mal mukabili, vesaik mukabili, peşin ve akreditifli ödeme şeklindedir. İthalatta peşin ödemenin payının % 50 ve ihracattada mal mukabili ödemenin payının % 60 civarında olması Türk işletmeleri açısından çok büyük bir dezavantaj olarak yorumlanmaktadır. Yapılan araştırmalarda Türkiye'de akreditifli ödemelerin % 7 ile % 9 arasında bir seyir izlediği görülmektedir.

Dünya ticareti açısından önem arz eden akreditifli işlemler; UCP tarafından uygulanan özel sözleşmeler olduğundan, tüm dünyada benzer şekillerde kullanılmaktadır. ICC tarafından yayınlanan en son düzenleme olan UCP 600; çoğunlukla 500'deki anlam kargaşasına sebep olan ya da dağınık halde bulunan maddelerin düzenlenmesi ile oluşturulmuştur. Dolayısıyla lojistik, dış ticaret ve sigorta sahalarında teknolojik gelişmeler göz önünde bulundurularak akreditif uygulamalarına faydalı bir bakış açısı getirilmiş böylece rezerv oranlarında bir azalma söz konusu olmuştur.

UCP 600 kurallarının uygulamasına örnek olarak bir katılım bankasından 2013 yılında gerçekleştirilen ithalatta akreditifli ödeme verilerine dair elde edilen sonuçlar değerlendirilerek ülke, vade türü, teyit ve ithalat miktarı arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

Ülkelerin sağladıkları güven imajı ve ticari anlamdaki prestijleri gibi faktörler göz önünde bulundurulduğunda vadeli akreditiflerin kullanım oranında artış meydana geldiği dolayısıyla ülke ve vade türü arasında güçlü bir ilişki bulunduğu vurgulanmaktadır.

Görüldüğünde ödemeli ya da vadeli olarak kullanılan akreditiflerin türü ile teyit arasında da güçlü bir ilişkinin olduğu; vadeli akreditiflerde teyit oranının arttığı anlaşılmaktadır.

Ülkeye göre teyit durumunun incelendiği bir başka analizde ülke ile teyit arasında bir ilişki olduğu net bir şekilde anlaşılmakta, gelişmekte olan ülke ekonomilerinde ithalat akreditiflerinde teyit oranının yükseldiği, ihracat akreditiflerinde teyit oranının düştüğü görülmektedir.

İthalat miktarının beş ayrı kategoriye ayrılarak yapılan analizde söz konusu ithalatın miktarı ile vade türü arasında güçlü bir ilişkinin olduğu anlaşılmaktadır. İthalat miktarı arttıkça vadeli ithalat artarken, ithalat miktarı düştükçe vadeli ithalatın payının azaldığı görülmektedir.

İthalat miktarı ile teyit arasındaki ilişkiyi ortaya koyan Ki Kare testine göre de ithalat miktarı arttıkça teyit oranının yükseldiği; ithalat miktarı ile teyitli olma durumu arasında çok güçlü bir ilişkinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla ithalat miktarı, vade ve teyit ilişkisinin doğru orantılı olduğu yapılan analizlerden anlaşılmaktadır.

Konuyla ilgilenen araştırmacılar için izleyen çalışmalara yönelik olarak benzeri uygulamaların yapılabileceği düşünülmektedir. Örneğin özellikle Ticaret Hukuku çalışmaları için UCP 500 ve 600 arasındaki farklar daha detaylı olarak irdelenebilecektir. İlaveten; akreditifli ödeme yönteminin günümüz uygulamaları açısından analiz edilebilmesi bağlamında ulusal verilerin temininin ardından benzer istatistikî uygulamalar sonrasında daha geniş çaplı bir değerlendirme yapılabilir.

Kaynakça

- 1) ARZOVA, S.Burak, (2006), İhracat Hakkında Her Şey, Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- 2) BÖLÜKBAŞI, Senem, (2008), Akreditifli İşlemlerde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri Üzerine Bir İnceleme, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 3) DEMİR, Belgi, (2010), Uluslararası Bankacılıkta Ödeme Yöntemlerinden Akreditif ve Akreditifte Karşılaşılan Sorunlar ile Çözüm Önerileri, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- 4) GÜL, Rasim, (2010), UCP 600 ve Bankalarda Akreditif Uygulamaları Örnek Olay İncelemeleri, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü.
- 5) KRING, F. Banu (2009) " Milletlerarası Ticaret Odasının Akreditifle İlgili Son Düzenlemesi Yeknesak Kurallar 600 (UCP 600) ve Uygulamaya Getirdiği Bazı Yenilikler", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 11, Özel Sayı, 2009, pp.1219-1237.
- 6) POLAT, Ali (2008), " Uluslararası Ticarete Akreditifli Ödemeler ve UCP 600", İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yılı 7, Sayı 13 Bahar 2008, pp. 209-222.
- 7) ŞİRİNPINAR, Arlin, (2012), Dış Ticarete Akreditif İşlemlerinde Operasyonel Risklerin Önlenmesi, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 8) TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu), (2014), Ödeme Şekillerine Göre Türkiye'nin Dış Ticaret Rakamları, TÜİK Yayınları, Ankara.
- 9) YILMAZ, Mutlu, Gökşen Topuz, Ahmet Özken ve Aslıhan Kocaefe Cebeci (2012), " Akreditiflere İlişkin Uluslararası Düzenlemeler Olan UCP 500 ve UCP 600'ün Mukayeseli Analizi", Selçuk Üniversitesi İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, Sayı 24, pp.379-401.